

FARSKÝ LIST

17. jún – 23. jún 2024, číslo 554

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

Ivan Kyprian

Celý svet vie o svätom Maximiliánovi Kolbem, františkánskom kňazovi, ktorý sa dobrovoľne nechal zastreliť v Osvienčime namiesto otca mnohých detí, ktorého k poprave vylosovali nacisti. Známy je aj hrdinský čin poľského Žida, učiteľa Janusza Korczaka, ktorý dobrovoľne odišiel spolu so svojimi žiakmi do plynovej komory. Málokto však počul o čine Ukrajince, nemyrivského kňaza Ivana Kypriana, ktorý zamrzol spolu s deťmi-väzňami sovietskeho tábora.

Otec Ivan Kyprian sa stal kňazom v roku 1883. Hlavným poslanstvom veľmi vzdelaného farára, ktorý od mladosti hlásal lásku k Pánovi a blížnemu, sa stalo Božie slovo. Najmä p. Ivan mal rád deti. Snažil sa vložiť do ich čistých duší semienka pravdy a pokory, vychovať z nich vlastencov, ktorým bol aj on sám.

V roku 1918 rozpadom Rakúsko-Uhorska vznikla na území západnej Ukrajiny ZUNR, ktorej Poľsko vyhlásilo vojnu. Na výzvu vlády ZUNR sa začala formovať UGA a o. Ivan, ktorý opustil svoju farnosť, sa stal poľným kňazom. Božím slovom podporil haličských mladíkov pri rozlúčke s rodnou krajinou 16. – 18. júla 1919 a počas dní hroznej tragédie v „trojuholníku smrti“. Po porážke ukrajinskej armády od Poliakov otec Ivan zostal na Veľkej Ukrajine. V roku 1920 bol zatknutý NKVD. V táboroch Gulag zažil ukrajinský kňaz hlad, chlad, choroby a mučenie boľševickými sadistami.

Takto hovorí o otcovi Ivanovi otec Kucharik: "Bol to jeden z našich spravodlivých ľudí, hoci bol špinavý, otrhaný a známy len ako "číslo 8-9-8-6". Boľševický systém ničenia ľudí nešetril ani deti. Bábätká priviezli do baraku č. 332, kde sedel náš kňaz. Boli to deti „nepriateľov ľudu“, ktorých rodičia boli zavraždení. Tito nešťastníci skoro

nedostávali jedlo, boli podvyživené, a tak sa len málo z nich dožilo piatich rokov. V roztrhaných handrách deti prestali byť deťmi a hlad a choroby ich kosili po desiatkach. Otcovi Ivanovi sa podarilo dosiahnuť, aby vedenie tábora umožnilo mu sa stať strážcom týchto malých „nepriateľov ľudu“. Šesťdesiatročný kňaz žobral od dospelých väzňov jedlo, umierajúcim deťom nosil teplú vodu, hľadal nejaké handry na zahriatie tých najmenších, ktorí sa sotva naučili rozprávať. A v noci sa úprimne modlil k Bohu, aby zachránil týchto malých anjelíkov. Sám otec Ivan takmer nič nejedol, pretože deťom dával svoj prídel.

Otec Kucharik spomína:

„Jeho tvár bola modrá a žltá. Žltá tam, kde bola viditeľná popraskaná koža, a modrá, kde popraskali žilky a začal zápal.

Nos zlomený úderom strážcu tábora bol tiež modrý, takmer čierny. Na brade bolo vidieť škvrny, ktoré sa nikdy nezahojili. Jeho oči všetkým hovorili, že je to človek plný lásky nielen k priateľom, ale aj k nepriateľom.“

Otec Ivan sa staral o viac ako 70 detí. Každý deň viedol službu Božiu pre zbavené zmyslov a paralyzované deti. Objímal tých nešťastníkov a horko s nimi plakal. Umreté deti, otec Ivan sám pochovával. Všetci dospelí väzni si ho hlboko vážili a pomáhali chrániť deti.

Raz o. Ivanovi oznámili, že Enkavedisti zobrali 20 detí nie na lekárske vyšetrenie, ale na popravu a zavreli ich do klieťky bez strechy, aby ich ráno zastrelili na snehu. Nešťastníci plakali a volali na o. Ivana a červení sadisti ignorovali ich utrpenie. Čoskoro začala strašná fujavica. Otec Ivan, premáhajúc fujavicu a mraz, hľadal odsúdených, volal ich. Prosil Ježiša a všetkých svätých, aby mu pomohli nájsť deti. A počul ich plač.

Víchrice trvala štyri dni a poprava bola odložená. Keď sa snehová búrka skončila, strážcovia našli telo o. Ivana v klietke so zamrznutými deťmi. Držal za ruku jedného chlapca. Táto tragédia sa stala v roku 1924...

Aké to je, žiť ako kresťan?

=====
"Kresťania sa nelíšia od ostatných ľudí ani krajom ani rečou ani spôsobom života. Sú v tele, ale nežijú podľa tela." (List Diognétovi)

Byť kresťanom znamená žiť to isté, čo doteraz - len úplne inak: V istote, ktorá presahuje všetko, lebo pramení v Bohu, ktorým sme si tiež úplne istí. Slobodne, bez žiadostivosti, bez strachu a obáv, v pokoji hesychie. Radostne a plní nádeje, ktoré nám nič svetské ani pozemské nemôže vziať.

V dokonalosti, o ktorú usilujeme vo všetkom a ktorá je našou rozkošou a radosťou.

Plne prítomní bez utekania, pretože všetko už je, všetko je tu a všetko je teraz: Boh, my, život, skutočnosť, Nebo, zem, všetko!

V jednoduchosti a prostote bytia, pretože už netúžime vlastniť veci, okrem toho nevyhnutného pre telo, a aj to bez túžby a žiadostivosti. Netúžime mať, pretože sme objavili radosť a rozkoš z toho, byť. Byť bohmi v Bohu.

Milosrdne, keď sme ako Boh, bohovia blízki malému svetu okolo seba, s radosťou sa deliaci s tým, čo od Boha dostali a učiaci každého, kto po tom túži tiež. Nikoho nepotrebujeme a sme od každého slobodní, a práve preto môžeme milovať a milujeme tak, ako nás miluje Boh. Jednoducho, živí - a všetko to, čomu sme predtým slúžili ako otroci sveta, sa teraz stáva nástrojom tohto nového života a viac to už nie je bremeno. A to najlepšie na záver:

"Ospravedlnený z viery, žijeme v pokoji s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista. Skrze neho máme vierou prístup k tej milosti, v ktorej zotrávame, aj sa chválime nádejou na Božiu slávu. A nielen to: chválime sa aj súženiami, veď vieme, že súženie prináša trpezlivosť, trpezlivosť osvedčenú čnosť a osvedčená čnosť zasa nádej.

A nádej nezahanbuje, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali." (Rim 5, 1-5) - hoci v poriadku príčin to stojí aj na samom začiatku.

Na túto Cestu sme sa vybrali sami zo seba. Je nám jedno, čo o nás súdi svet, neberieme viac ohľady na jeho mienky. Je nám jedno, či sme široko-dáľeko jediní a ideme touto Cestou sami, alebo je nás viac, pretože táto Cesta je skvelá sama osebe a aj keď zdieľaním radosť z nej rastie, predsa je nadovšetko aj vtedy, ak sme na nej len sami s naším Otcom a Bratom v Duchu. Všetko sme takto odpustili, od-pustili, pustili, nemáme viac žiadne očakávania ani nároky ani voči svetu, ani voči ľuďom, voči nikomu - pretože nič z toho nepotrebujeme, všetko máme, všetko je už uspokojené, v Bohu, našom Otcovi. Sme slobodní a preto môžeme byť dokonalí a tak šťastní v Tom, Ktorý nás k tomuto božskému Životu z čirej lásky a milosti za Cenu Krvi povolal. A svet a ľudia okolo? Nakoniec sme pochopili, uverili a prijali, že aj tu viac urobí hoci aj jedno svetlo svietiace uprostred tmy, bez diskusia a dohadovania sa s tmou, aby nebola tmou! Nemôžeme zmeniť iných ľudí a nijako zásadne ani svet. Môžeme im ale dať dôvod, aby sa sami zatúžili zmeniť - a stať sa tak deťmi Boha a Cirkvou tak, ako sme my sami.

Keď modlitba presahuje slová

Stále si pamätám, ako som si dal záväzok vytrvať v každodennej modlitbe. Prinášalo mi to veľké uspokojenie. Na svoju každodennú chvíľu strávenú v modlitbe som sa tešil, pretože som ju vnímal ako duchovnú oázu pokoja a radosti. No po šiestich mesiacoch sa všetko zmenilo. Modlitba ruženca mi šla ťažkopádne a iné druhy modlitby mi neprinášali také uspokojenie. Moja modlitba, ktorá bola pre mňa predtým duchovným osviežením, bola teraz úplne suchopárna. Mal som podozrenie, že cúvam - alebo ešte horšie, že dostávam trest za svoje hriechy. Vedel som, že sa musím stretnúť so svojím duchovným vodcom a zistiť, čo sa to so mnou deje. „Vitaj v ďalšej fáze svojej cesty,“

povedal mi páter Murray. Uistil ma, že neupadám ani necúvam a že sa to nedeje ani preto, že by som niečím urazil Boha. Práveže som vo svojom duchovnom živote prežíval zlomový okamih.

Modlitba priateľstva

K tejto spomienke sa vraciam vždy, keď za mnou prichádzajú ľudia kvôli duchovnému vedeniu. Moji zverenci sa mi občas po štyroch až siedmich mesiacoch každodennej modlitby začínú sťažovať: „Modlitba mi už neprináša uspokojenie a začína ma nudiť.“ Jeden z nich, Bill, to vyjadril slovami: „Robil som pokroky, no potom mi akoby začali škripať brzdy, až som napokon úplne zastal.“ Vždy keď si vypočujem tieto ich sťažnosti, vysvetlím im učenie o dvoch hlavných typoch modlitby. Väčšina ľudí začína svoj vzťah s Bohom tak, akoby si našla nového priateľa. Začiatočník používa slová a niekedy si z rôznych objektov a stvorení robí rebrík, pomocou ktorého si pozdvihuje myseľ a srdce k Bohu. Ja som začal modlitbou ruženca; Sandy zas používala sviečku, aby si počas modlitby pripomínala Božiu prítomnosť a potom rozprávala Bohu, aký mala deň; Bill si rád púšťal liturgickú hudbu alebo chvály a zapálil si kadidlo, aby si vďaka nemu hlbšie uvedomoval Božiu prítomnosť; Joan rozjímal a uvažovala nad evanjeliami, aby sa naučila, ako Boh zaobchádza s ľuďmi. Slová sú teda prvoradými prostriedkami komunikácie, keď budujeme svoje priateľstvo s Bohom – ním totiž vyjadrujeme svoje myšlienky, pocity a túžby. Je to ako vzájomné spoznávanie. Prežívanie pokoja a hlbkej radosti vedie človeka k tomu, aby sa k modlitbe vracal a bol verný svojmu predsavzatiu modliť sa každý deň.

Nestabilný rebrík

Mnohí ľudia však časom zistia, že modlitebné metódy, ktoré používajú slová a predmety, ich postupne zaťažujú a neuspokojujú. Mne sa čoraz ťažšie modlil ruženec. Joan svoju situáciu vyjadrila slovami: „Zo všetkých síl sa snažím myslieť na to, čo som si práve prečítala z Písma,

ale zdá sa mi, že sa nič nedeje a ani mi nič neprichádza na um.“ Prečo sa to stáva? Ako v každom inom vzťahu, aj v tomto vzťahu sa časom unavíme rozprávaním a dôjdu nám slová. Chceme tráviť viac času počúvaním a zachádzať v našom priateľstve do väčšej hĺbky. Náš kedysi uspokojujúci „rebrík“ odriekania modlitieb sa stáva vratkým a hrozí, že sa zrúti. Sviečka, hudba, ruženec alebo úryvok z Písma nám už nepomáhajú pozdvihnúť si myseľ a srdce k Bohu, ale nás skôr rozptyľujú. Jazyk sa stáva bremenom a už nedokáže vyjadriť myšlienky a emócie, na ktoré myslíme alebo ktoré práve cítime. „Mám pocit, že túžim len mlčať. Ale nie som si istý, či je to naozaj modlitba. Ako by ňou mohla byť, keď pri tom nič nehovorím?“ Tak vyjadril túžbu a obavy mnohých, ktorí prichádzajú na toto rázcestie, môj priateľ Arthur.

Spomínam si, ako ma to v tomto okamihu zvädzalo pevne sa držať svojho ruženca. Bol som presvedčený, že ak sa ho budem držať dostatočne dlho, príjemné duchovné pocity sa opäť dostavia.

Modlitba srdca

„Teraz pred tebou stojí výzva,“ povedal mi otec Murray. „Výzva vytrvať a zostať verný. Nevzdávaj sa a nenechaj sa znechutiť. Sucho je znakom toho, že sa niečo chystá. Čaká ťa obrat. Kráčaj za tichom. Vyber si jednoduché modlitebné slovo alebo frázu, napríklad ‚Ježiš‘, ‚môj Pane‘ alebo ‚Láska‘, a pomaly ho vyslov. Pritom sústreď svoju pozornosť na Boha Otca, Ježiša alebo Ducha Svätého. A potom len sed. Keď sa rozptýliš, opäť vyslov to modlitebné slovo alebo frázu, aby si sa opäť upriamili na Boha. A keď sa opäť rozptýliš, čo sa určite skôr či neskôr stane, pomaly zopakuj dané slovo. Vráť sa k sústredeniu na Boha. Postupuj podľa tejto metódy a rob to pomaly a rozvážne.“ Kolaps predchádzajúceho druhu modlitby je znamením, že Boh pozýva človeka do hlbšieho vzťahu. Je znamením, že Boh vyzýva človeka, aby sa vzdal svojej kontroly nad časom stráveným v modlitbe a dovolil prevziať vládu Duchu Svätému. Možno aj toto Pavol

naznačoval, keď rímskej cirkvi napísal slová: „Tak aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti, lebo nevieme ani to, za čo sa máme modliť, ako treba; a sám Duch sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychmi“ (Rim 8, 26). A práve tieto hlboké vzdychy sa stávajú obsahom modlitby bez slov, keď sa v našom vnútri začína modliť Duch. Toto je oblasť modlitby srdca. Je to ako milostný vzťah. Ako prostriedok na vyjadrenie túžby srdca používa táto komunikácia ticho, jednoduché pohľady alebo len slovo či krátku vetu. Je to čosi podobné ako komunikácia medzi mužom a ženou, ktorí sú manželmi už tridsať rokov: občas im stačí pozrieť si navzájom do očí, a už vedia, čo si ten druhý myslí.

Tie nepríjemné rozptýlenia

Keď naša modlitba prechádza od slov do ticha, stretávame sa s otravnými rušivými vplyvmi. „Cítim sa trápne a veľmi ma to rozčuľuje, pretože sa pri modlitbe často pristihnem pri tom, ako myslím na oblečenie, ktoré treba dať do sušičky, či na to, že musím zavolať lekárovi a preobjednať sa na iný termín. Asi by som sa mala sa z týchto

rozptýlení spovedať, nie?“ spýtala ma raz jedna pani. Je dôležité poznamenať, že nechcené rozptýlenia nie sú hriechmi, ktoré by bolo treba vyznávať pri spovedi. Naopak, môžu byť skvelými učiteľmi v duchovnom živote – často nám totiž naznačujú, na čom nám záleží, čo treba hneď urobiť alebo aké osoby či situácie si vyžadujú našu modlitbu. Jednoduché priznanie si ich alebo dokonca ich zapísanie, aby sme na ne nezabudli, môže byť účinným prostriedkom, ako sa ich zbaviť a vrátiť sa k modlitbe srdca. Po druhé, aktívna snaha zbaviť sa rozptýlení sa napokon stáva ďalším rozptýlením. Cieľom každej modlitby je odovzdanie svojho srdca Bohu a nadobudnutie ochoty plniť Božiu vôľu. Pestovanie vzťahu s Bohom je ako pestovanie akéhokoľvek iného vzťahu s priateľom alebo manželským partnerom. Začína sa slovami. A potom často prechádza do ticha. No toto ticho nie je prázdny tichom, ale radostným tichom priateľov, ktorí zakúsili a zakusujú odpustenie a lásku.

	Čičava	Komárany	Memík
Po	<i>Svätí mučeníci Manuel, Sabel a Izmael</i>		
17.6.	18.00 *ZBP Mária		
Ut	<i>Svätý mučeník Leontios</i>		
18.6.	18.00 +Alžbeta (r.Gerová)		
St	<i>Svätý apoštol Júda, podľa tela Pánov brat</i>		
19.6.	18.00 +Ján (r.Kožíková)		
Št	<i>Svätý hieromučeník Metod, patarský biskup</i>		
20.6.	8.00 *ZBP Margita s rodinou		
Pi	<i>Svätý mučeník Julián Tarzský</i>		<i>Zdržanlivosť od mäsa</i>
21.6.			8.00 +Ján
So	<i>Svätý hieromučeník Eusebios, samosatský biskup – Deň sv. Šarbela – pomazanie olejom a úcta relikvie</i>		
22.6.	18.00 *ZBP Zoja		
Ne	Piata nedela po Päťdesiatnici		
23.6.	<i>Svätá mučenica Agripína</i>		
	9.15 *ZBP Janka (r.Budaiová)	7.30 *za farnosť	11.00 na úmysel ABÚ

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete.